

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscripte
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max Augenthaler & Emerich Leoner.
Heinrich Schalek. Rudolf Mosse.
A. Oppelke Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Marolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
riă armonioasă pe o coloană 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tariful și învoială.
RECLAME pe pagina a 8.a o
seriă 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXXII

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumă la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața Mare
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe
trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 77.

Brașov, Miercuri 7 (19) Aprilie.

1899.

Tot cei vechi.

Unii oameni, cari cu toate pământurile din ultimele trei decenii nu s'au putut încă desbăra cu totul de tradiționala naivitate în apăsările politice, și-au fost bătut mult capul cu întrebarea dacă „noua eră“ a guvernului Szell nu va fi mai conciliantă față cu naționalitățile.

Acești oameni au tot așteptat până acum, ca șeful cabinetului unguresc să se pronunțe în chestiunea naționalităților, firesc în speranță, că va întinde corde mai conciliante. Dăr totă așteptarea li a fost până acum zadarnică. Ministrul-președinte Szell a știut să încunjure orice declarațiune cu privire la viitoarele raporturi ale guvernului față cu naționalitățile nemaghiare, ascundându-se sub cutele stégului ideii statului național maghiar și lansând devisa: „lege, drept și dreptate“.

Astfel cei-ce nu se aprofundază mult în faptele trecutului au stat încă la îndoială cu privire la intențiunile finale ale noului cârmăciu din fruntea guvernului. Într'aceea vâdurăm și pe extremii maghiari într-o cât-va neliniștit pentru atitudinea noului guvern în chestiunea, ce le zace așa de mult la inimă, a apărării și a asigurării supremației de rassă.

Unul dintre acești vecinic nemulțămiiți cu energia ce o desfășură guvernele unguresci față cu așa dișii „dușmani ai statului“, este și deputatul Komjathy Bela, care s'a încercat odată printr'o vorbire ostilă ținută în dietă față cu pretensele uneltiri ale naționalităților, să provoace o declarațiune a ministrului președinte Szell în privința acésta. Primul ministru însă l'a ignorat simplu și așa extremul șovinist nu și-a putut ajunge scopul.

Și l'a ajuns însă Dumineca trecută, deși nu față cu ministrul-președinte, dăr față cu colegul acestuia dela finanțe Lukacs. În ședința comisiunii financiare desbătându-se proiectul de budget pentru 1899 a luat cuvântul Komjathy și a criticat atitudinea guvernului în ceea-ce privește validitatea sa în politica esteriură a monarhiei. N'a lăsat să treacă însă ocaziunea de a se plânge asupra unor aparițiuni îngrijitoare după care guvernul actual n'ar procede cu destulă energiă și voință pentru apărarea intereselor de supremația și întărirea rasei maghiare. În deosebi a dat expresiune nedumeririi sale cu privire la politica de naționalitate a guvernului.

Ministrul de finanțe Lukacs i-a răspuns cu privire la politica esteriură dîcînd, că ministrul-președinte se va pronunța însuși în chestiune, ér în ce privește a doua întrebare a lui Komjathy, ministrul a declarat scurt și cuprîndător, că „punctul de vedere și părerea guvernului de față în chestiunea naționalităților nu se abat dela acelea ale guvernului trecut, și dacă Komjathy ar crede, că guvernul trecut și-a făcut în acésta privință

datoria, atunci pôte privi liniștit și la activitatea guvernului actual“.

Credem, că mai lămurit nu se pôte vorbi și nici nu era de așteptat, ca Lukacs, care a conlucrat alături cu Banffy atâta timp să se pronunțe altfel.

Acum pot să fiă în clar toți cei ce erau înclinați a fi amăgiți de laudele asupra „erei nouă“ eşite din tabăra maghiară, că acésta nu pe naționalitățile le privește. O constată chiar colegul lui Szell, pe care acésta și l'a luat ca colaborator dintre membrii fostului cabinet Banffy.

Komjathy a pus vîrf la toate declarând, că ia la cunoștință răspunsul ministrului, dăr rămîne tot cu neîncredere, deore-ce nu aprobă nici politica de naționalitate a fostului guvern, care încă n'a fost destul de energic față cu naționalitățile.

Tablou!

Dotarea clerului.

Sub acest titlu publică organul bisericesc din Blași „Unirea“ un articol, pe care dîce, că-l primește dinafară dela un membru fruntaș al clerului român unit.

Vorbînd despre dotarea clerului, autorul face câte-va constatări interesante. Înainte de toate arată, că mai în toate parochiile, „inteligenta română, care constituie posesorul de frunte, s'eu nu concurge nici cu un grăunț spre susținerea preotului său, s'eu dă numai atât, cât prestază țeranul de rînd; apoi și în șirul poporului de rînd economul, care dispune de-o moșă de 70 jugere și 8 boi, dă preotului său o mersă de bucate, asemenea dîlerului, care își agoniștesc pâinea lucrînd în parte“. Ce disproporțiune ironică și batjocuritoare de seculul luminilor! exclamă autorul.

O mare pedecă la îmbunătățirea stărei materiale a clerului român gr. cat., întocmai ca și a clerului gr. or. o află autorul în „frica panică de chemera neunirii s'eu unirii“, căci îndată ce vre-un preot se silea să urce venitele parochiale, poporul amenința cu trecerea la cealaltă confesiune. Pentru a dovedi acésta, autorul se provocă la faptul, că în părțile, unde Românii uniți locuiesc în masse compacte, ca d. e. în unele părți ale Sălăgiului și ale Sătmarului, venitele preoțesci sunt mai mari, pe când în părțile, unde locuiesc amestecați cu gr. or., venitele preoților, în loc de-a se mări, se împuțineză. „Acésta chimera, care despărtesc pe frații de un sânge, cei chemați trebuie s'o delătore“.

Altă pedecă mare întru îmbunătățirea stărei materiale a clerului nostru o găsesce autorul în „eschiderea poporului și a reprezentanților lui, a inteligenței mirene din cadrul afacerilor administrative ale bisericii“ și în împrejurarea, că „nu se pune în practică viața sinodală și încă mixtă, stătătoare din cler și mireni în biserică noastră gr. cat. română“.

„Disciplina străbună și ss. canone ale bisericii noastre ne prescriu și impun ținerea sinodelor. Cu exemplu demn de imitat și încoronat cu succese ne premerg alte biserici și corporațiuni lumene ér indigențele biserice și clerului nostru pretînd adî covingerea noastră în sinode“. Imprejurarea, că clerul catolic de rit latin nu se adună în sinode, nu pôte servi de exemplu, căci asistența aceluia e asigurată prin aședă-

minte și fundațiuni nesecate, pe când susținerea bisericelor și clerului român unit e răzimată numai pe umerii sermanului popor.

În fine, autorul articolului din vorbă, care arată nise vederi fôr'e sănătoșe, indică desamăgirea și înșelăciunea, la care a fost espusă biserica română unită din partea romano catolicilor și-și exprimă marea sa îngrijitoare față cu uneltirile, ce le urzeșe prin congrua catolicii față de Românii uniți. Măntuirea o găsesce numai în puterile proprii ale credincioșilor, cari prin înțelegere și lucrare comună între preoți și mireni pot iniția mari lucruri în favorul clerului și al bisericeii.

Preocupările politicianilor maghiari.

Liniștea, ce domnesce la aparență între partidele maghiare și în parlament însuși, a început în timpul din urmă să fiă turburată icl colo prin neîncrederea, cu care se tractează singuraticile grupuri și nuanțe de partid, cari își află une-ori expresiune și în pressă. În primul nostru de ieri am arătat, cum unul din organele clicei tiszaiște și altul care reprezintă fracțiunea-Eötvös a partidei extreme, se fac ecoul nemulțămîrilor și nedumeririlor, cu cari se pörta față de proiectul judicatoriei Curiei în afaceri electorale, adoptat cu modificările făcute de însuși d-l Coloman Szell pe timpul vestitului compromis.

Pentru astăzi voim a arăta asupra constatărilor, ce le face alt dîar fruntaș maghiar din Pesta, care de când cu fusiunea pare a fi bine introdus în tainele „nouvei ere“. Acest dîar este „Budapesti Hirlap“.

În numărul său dela 16 Aprilie n. spune, că timpul de pace și plăcerile săptămînilor de miere sunt pe sfîrșite și declarațiunile urbane, cu cari se tractează reciproc deputații, încă sunt pe sfîrșite. Omenii umblă în sus și în jos pe coridore, ca și când o mare furtună ar fi în pregătire și ale cărei vînturi le simt deja de pe acum.

Neliniștea acésta politică — dîce — isbucnesce icl colo în câte-o observare nervoșă; un grup se neliniștesc pentru că în urma scirilor, ce le are din Viena, contele Thun și Dr. Kaizl s'au turburat în contra contelui Stefan Tisza din cauza unui discurs al său, în care a avut neprevăderea să vorbescă de federalism. Cei ce se neliniștesc sunt de părere, că Ungaria nu pôte sprijini o astfel de transformare, chiar contele Tisza a ținut cu discursul său de-a îngreuna situațiunea lui Coloman Szell față cu guvernul austriac. Din cauza acésta cred ei a fi necesar, ca față cu contele Tisza ministrul președinte să dea expresiune părerii contrare a majorității. Un membru guvernamental din camera magnaților a declarat înainte colaboratorului fôiei amintite, că: „Ungaria trebuie să urmărească cu mare atențiune formațiunea raporturilor austriace, cari sunt îndreptate deja în contra dualismului. În monarhia este necunoscută conducerea slavă, însă acésta conducere cuprinde în sine mari pericole pentru Maghiari. Noi (Maghiarii) trebuie să dorim hegemonia Germanilor, deore-ce ea este susținătoare dualismului, care decă în urma ori-cărui greșeli politice ar ajunge în pericol, pentru aderenții dualismului n'ar rămîne alt-ceva, decăt a căuta soluțiunea

în cadrele unei politici extreme capabilă de guvernament“.

Un al doilea grup, — continuă „B. H.“ — avertiscă la precauțiune în chestiunea acésta, și accentuează politica observațiunii liniștite, vestînd tot-odată, că n'a sosit încă momentul amestecului și ar fi o hăbăucă a eschide înainte din politica viitorului sprijinul aceluia grup austriac, care nu va exercita influență împiedecătoare s'eu turburătoare asupra dezvoltării Ungariei. Ei își gîndesc așa, că un sprijin deosebit, excepțional, n'a meritat nici grupul german, nici grupul slav în chestiunea pactului și a cvot-ii, precum nici acțiunea lor desfășurată în afacerile armatei și în politica maghiară de naționalități. De aici se pôte vedé, că răsurnările din Austria preocupă în măsură mare pe politicienii maghiari și, după cum așim, acéstei preocupări i-se va și da expresiune în cameră printr'o interpelațiă.

Al treilea grup — dîce mai departe fôia amintită — este neliniștit din cauza politicii interne. Grupului-Tisza i-a cădut rîu la inimă, că în provincia „partida națională“ nu s'a contopit deplin în partida guvernului și și-a susținut până acum poziția ca opozițiune administrativă, ér în mai multe locuri se pretinde depărtarea fișpanilor. În acest grup se amintesc numele a 6 fișpani, a căror depărtare s'a hotărît deja în ministerul de interne. Din potrivă, foștii disidenți și cei din partida națională află, că opera pacificațiunii merge prea încet și ea îngreunează mai ales atitudinea aceluia, a căror personalitate în provincia este un adevărat punct de atac și s'a contopit cu desăvîșire în sistemul forței. Aceștia doresc urgita transformățiunii și privesc cu îngrijire mișcarea ce a pornit'o clica tiszaișta...

Până aici fôia maghiară. Din tonul, în care ea își redă experiențele reese, că nu sunt toate în regulă nici în casa d-lui Szell. Sunt o mulțime de lucruri, cari așteptă grabnică rezolvare, dăr sunt mai ales de acelea, cari prin gravitatea lor turbură visurile și liniștea nopților guvernului, ér acestea stau în strînsă legătură cu cele ce se petrec în cealaltă jumătate a monarhiei dualiste. Decăt toate însă mai mare și mai ponderoșă este téma de federalism, cu care Maghiarii nu pot să se împace nici decăt.

De ce atâta frică, când ei vestesc urbi et orbi, că sunt tari ca stîncă în contra ori-cărui pericol estern — cel puțin pe hărtia și în frase se arată tari?

Inmormântarea lui Lascar Catargiu.

Transportarea rămășițelor pămîntesci

Conform programului inmormentării, transportarea rămășițelor pămîntesci ale ilustruului bărbat de stat Lascar Catargiu dela casa regretatului (str. Biserica Amsei) la biserica Sf. Nicolae (Tabacu) din calea Victoriei s'a făcut Vineri la ôrele 4 p. m.

Pe lângă membrii familiei, erau de față toți fruntașii partidului conservator, mai mulți ofițeri generali și superiori, precum și un mare număr de cetățeni.

Din partea Curții regale asistau d-na Olga Mavrogeni mare domnă de onore, și d-l colonel Manu, adjutant regal.

Înainte de ridicarea sicriului s'a celebrat un Tris-Aghion, la care n'au asistat decăt membrii familiei.

La plecarea dela casa mortuară, sicriul a fost ridicat pe umeri de către d-nii colonel Rosnovanu, Zarifopol, E. Laptev, Al. I. Ghica, Gr. Raicovicescu, Dr. Tuduri, Gr. Arghiropol și alții. În drumul până la biserică au mai condus sicriul d-nii general Manu, Al. Catargiu, căpitan Catargiu, locotenent Ventura, Algiu, Bărbătescu etc.

Ajuns la biserică, unde aștepta în curte și pe calea Victoriei un public numărös, sicriul a fost așezat pe catafalcul de paradă.

Prohodul la biserică a fost condus de clerul parohiei locale, fără de nici o pompă funerară.

După așezarea cosciugului pe catafaloc a început depunerea corónelor în biserică. Publicul a fost admis în biserică Sâmbătă totă ziua până seara.

Decorarea bisericeii.

Biserica a fost admirabil decorată de către distinsul arhitect d-l Ciocărlan.

Pe bolta Pantocratului, de jur împrejur sunt draperii negre brodate cu frunze de stejar și ghinde aurite și reținute cu funde tricolore cernite cu crep. Tot tavanul Pantocratului este limitat cu un imens vel negru și prins la mijlocul marelui policandru cu o bandă tricoloră îmbrăcată în crep. Siziurile pe care sunt zugrăvite icónțele sunt acoperite cu crep subțire negru, lăsând să se vadă prin ele figurile sfinților. Părțile de sus ale sinurilor sunt îmbrăcate cu draperii negre prinse cu panglici tricolore și limitate cu frunze de stejar.

Între Naos și Catakumen, de arcul bolței de mijloc, este așezată o imensă corónă în catifea purpură decorată cu palmieri și stejar aurit. Dela această corónă pleacă patru draperii și două rețele mari, una în partea amvonului și alta în partea dreaptă a bisericeii. Sub această boltă se găsesc decorațiunile defunctului așezate pe perne de catifea, ér pe stâlpi e fixată o tablă pe care stau scrise cuvintele: *Lui Lascar Catargiu. Omnia pro patria, nihil pro nobis.* Un cartuș cu monograma defunctului este așezat deasupra acestei inscripțiuni.

Sub această mare corónă-baldachiu se află ridicat catafalcul pe 4 trepte îmbrăcate în catifea roșie. Aci s'a așezat sicriul cu ultimele rămășițe ale lui Lascar Catargiu.

Amvonul de predică este îmbrăcat în crep, lăsând să se vadă formele lui. În Catakumen sunt așezate în sus de trofee draperii tricolore cernite în negru. Pe deasupra ferestrelor este lăsat un crep subțire negru. Corul este de asemenea îmbrăcat în negru, și din distanță în distanță sunt așezate funde de panglici tricolore.

Esteriorul bisericeii este de asemenea splendid decorat. Un drapel imens tricolor cernit cu crep porcesc din frontispiciul bisericeii și se lasă în partea stângă până la pământ. În dreapta și în stânga intrării părțile cernite, sunt așezate câte un cartuș pe care sunt scrise cuvintele: *Totul pentru țară, nimic pentru noi.*

Inmormântarea.

Actul solemn al inmormântării marelui cetățen român și ilustru bărbat de stat a fost impunător. Dela amiaçi circulațiunea pe strada Victoriei spre biserică Sf. Nicolae (Tabacu), a fost intreruptă. O mulțime enormă se îndesua de-alungul acestei căi și în stradele laterale, așteptând cu nerăbdare trecerea cortegiului. Pe case falfăiau stindarde de doliu. Intrarea în biserică, unde era așezat cosciugul, încă dela 11 ore a. m. n'a fost permisă decât numai membrilor familiei, înalții lor demnitari ai statului, reprezentanților corpului diplomatic, notabilităților parlamentare și diu toate branșele.

M. S. Regele a fost reprezentat al inmormântare prin d-nii general Vlădescu și colonel Vlădescu. M. S. Regina a fost reprezentată prin d-na Mavrogheni, mare damă de onore, ér A. S. R. principesa Maria prin d-na Greceanu. La ora 1 a sosit Principele Ferdinand însoțit de d-l colonel Presan.

Îndată după acesta s'a început serviciul funebru de către P. S. Sa arhierul Nifon cu asistență. La orele 2 serviciul religios terminându-se, au ținut discursuri d-nii G. Gr. Cantacuzino, general Manu, Milescu, Theodor Rosetti și în urmă d-l Tache Ionescu.

După terminarea discursurilor rostite cu viuă emoțiune și elocență, arhierul Nifon spune o rugăciune și apoi toți cei de față își luară ultimul adio dela ilus-

trul decedat. După aceea cosciugul fu ridicat de membri ai partidului conservator și pus pe carul funebru. La orele 2¹/₂ s'a format cortegiul în ordinea următoare: 1 escadrou de gendarmi călari; primul cor; delegațiunile din județe purtând fiecare coróna sa în frunte, cu totul 60 de delegațiuni; al doilea cor; decorațiunile ilustrului decedat purtate de doisprezece oficiali ai garnisónei; 2 caré cu coróné, între corónéle purtate pe brațe era și una a Românilor ardeleni, a tinerimei universitare etc.: clerul, 17 preoți îmbrăcați în odăjdii scumpe, ér în urmă arhierul Nifon; a urmat apoi carul funebru tras de opt cai. După carul funebru mergea pe jos și descoperit A. S. R. Principele Ferdinand. La o mică distanță urmau d-l gen. Vlădescu și ofițerii superiori din toate armele; membrii familiei, membrii marcanți ai partidului conservator; d-nii D. Sturdza, Ferechide, gen. Berendei, gen. Murgescu și d-l I. Kalinderu etc.

După defilarea lunei, care a urmat cosciugul, mergea trăsura Regelui și alte trei trăsuri regale, apoi trásurile familiei etc. Urma apoi armata, sub comanda d-lui general Macarovic și adevă: musica regimentului de geniu, 2 bataliöne de vânători, 1 regiment de infanteriă, 1 de artilerie și 1 de roșiori. Imposantul cortegiul era închis de gendarmii călari, după care urma un șir foarte lung de trásuri.

Cortegiul a parcurs încet calea Victoriei, strada Lipscani, strada Șelar, calea Rahovei, strada „11 Iunie“ și șoseua Filaret până la cimiterul Șerban Vodă (Bellu).

Corónéle carului funebru au fost ținute de d-nii G. Gr. Cantacuzino, gen. Manu, Titu Maiorescu, Marghiloman, Theodor Văcărescu etc. și doi țărani dela Golășei (moșia răposatului).

În tot timpul cât a durat trecerea cortegiului pe dinaintea palatului M. S. Regina și A. S. R. principesa Maria îmbrăcate în doliu au stat în picioare la ferestra deschisă dela biblioteca palatului. Între Regina și principesa sta pe un scaun mica principesa Elisabeta. Lumea saluta cu respect.

La momént au vorbit diaconul Dragomirescu dela biserică Albă din partea clerului român; d-l Demetrescu-Brăila președintele comitetului național studentesc și, în fine, Nuși Tulliu din partea junimei macedo-române.

La 6 ore seara două salve de tunuri au anunțat încheierea acestei triste și imposante solemnități.

SCIRILE ȚILEI.

— 6 (18) Aprilie.

Un premiu al Academiei române. Marele premiu Alexandru Ioan Cuza de 10,000 franci, cu dobânșile dela 1891, va fi dat în 1900 de către Academia Română celei mai bune lucrări scrise în românește asupra istoriei Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor.

Dar pentru biserică. Din Câmpeni ni-se scrie, că d-l Petru cav. de Ioanette, fost protopretor în Câmpeni, a dăruit 20 fl. în scopul de-a se procura două candelabre pentru biserică. Pentru acest dar, d-l cooperador parochial N. Ungurean și d-l curador G. M. Corcheș din Câmpeni es-primă pe această cale mulțamită dăruitorului.

Despărțământul Indol al Reuniunii învățătorilor români din archidieceasa de Alba-Iulia și Făgăraș își va ține adunarea generală în 5 Maiu st. n. în școala română din Indol. Biroul, prin președintele său d-l V. Munteanu și d-l Nonic Rus, ca notar, convocă la această adunare pe învățători, cum și pe preoți și pe toți sprijinatorii cauzei noastre școlare.

Manevrele germane. La manevrele germane, ce se vor ține în tóamna acestui an în împrejurimile Cannstadt-ului vor lua parte — afară de împăratul Wilhelm și regele din Württemberg — și monarhul nostru Francisc Iosif, prințul regent de Ba-

varia, regele Saxoniei și marele duce de Baden.

Invetați austriaci în Arabia. Din Viena se anunță, că țilele trecute s'au reținut acolo invetații trimiși de Academia de științe austriacă în Arabia de Sud, unde au petrecut mai mult de 5 luni. Conducătorul expediției științifice a fost Dr. H. Müller. Ei au adus din Arabia mai multe lădi pline cu colecțiuni de obiecte arabe. În tot timpul expediției nu li-s'a întâmplat decât singura neplăcere de a fi fost arestați 10 țile de sultanul din Azan, care însă convingându-se pe urmă de nevinovăția lor, i-a liberat. Problema principală a expediției a fost scrutarea insulei *Sahatra*, al cărei interior n'a fost cunoscut așa țicând până acum.

Vin falsificat cu sânge. Un birtaș din Oradea-mare vindea vin roșu cu un preț de minune efitin. Poliției părăndu-i suspect lucrul, a făcut o perchișiță și a constatat, că în loc de vin roșu italian, birtașul vindea vin falsificat cu sânge de vită. S'au și găsit la el 8 litre de sânge, pe care însă poliția le-a confiscat, ér din vinul falsificat s'au luat probe pentru a fi supuse analizei chimice.

Zăpadă în Meran. Din Meran se telegrafază, că de câte-va țile acolo ninge strașnic. Zăpada a acoperit munții din împrejurime și s'a scoborit și la câmpia, nimicind arborii roditori.

Pierderile teritoriale ale Spaniolilor. După statisticele oficiale publicate țilele acestea în Madrid, étă care este suprafața și populația teritoriilor părăsite de Spania în urma războiului ei cu Statele-Unite: Cuba cu 118,833 chilometri pătrați și cu 1,163,690 locuitori; Porto-Rico cu 9,315 chilometri pătrați și cu 798,570 locuitori; Filipinele cu 296,182 chilometri pătrați și cu 7,832,719 locuitori. Cu alte cuvinte, un total de 424,330 chilometri pătrați și de 10,262,970 locuitori perduți pentru Spania, cari cifre reprezintă aproape suprafața peninsulei, care este de 492,230 chlm. pătrați cu o populația de 17,500,000.

Biserici jefuite. În Decembrie anul trecut, nisce hoți au cutrierat pe rând un număr mare de biserici din comitatul Barș, pe cari le au jăfuit nu numai de bani, ci și de potire și alte obiecte prețioase, ce le-au aflat în biserică. Gendarmii, după cercetări îndelungate, au aflat, că hoții au fost trei țărani din comitat; obiectele furate însă nu le au putut afla. Hoții au mărturisit în fine, că obiectele prețioase le au vândut anticarului Schlesinger Armin din Budapesta. Făcându-se perchișiți la domiciliul acestuia, nu s'au putut afla obiectele furate, dér „patriotul“ a trebuit în cele din urmă să recunoască, că el, ce-i drept, a luat în primire obiectele, însă acum nu le mai are, deore-ce de mult le-a topit și le-a vândut. El a fost arestat și cercetările continuă.

Turburările studenților din Rusia. Oficialul rusesc publică amănunte asupra cauzelor și deoursul mișcării studentesci țicând, că mișcarea se estinde asupra părții celei mai mari din școalele superioare. Pretutindeni — țicose Oficialul — își stau față două partide: una moderată, care dorește restabilirea liniștei, alta radicală, care continuă turburările și pretinde deosebite privilegii. Mișcarea din Petersburg este condusă de-un așa numit comitet aranjator, care publică apeluri și proclamațiuni. Capii mișcării au fost arestați și s'au confiscat o mulțime de imprimate interțise. Conducătorii stau în legătură unii cu alții și terorizează partida, care dorește liniște. Acei studenți, cari n'au luat parte în mișcare, cer primirea lor în școle, iertarea colegilor lor și în parte reorganizarea disciplinei universitare. Comitetul executiv din Petersburg a dat o proclamația, în care accentuează necesitatea luptei pentru reformele politice. În fine Oficialul spune, că în mișcare a luat parte minoritatea studenților, totuși au fost eschiși mulți studenți. Autoritățile supreme au împlinit dorința

studenților de a-se modifica statutele și legile în vigore.

O prelegere interesantă asupra electrotehnice se va ține țilele aceste (probabil Vineri în 21 l. c.) de către d-l inginer H. Goebel din Breslau. Asupra acestei prelegeri atragem atențiunea tuturor aceluora, cari se interesează de marile progrese pe acest teren. D-l Goebel călătorește acum prin orașele Transilvaniei, spre a ține asemenea prelegeri, făcând tot odată demonstrații cu aparatele electrice și astfel propagând în cercurile cele mai estinse cunoștința despre importanța acestei științe din cele mai moderne. D-l Goebel a ținut până acum astfel de prelegeri în Orăștia și în R-ghinul-săsesc, care după cum se comunică de acolo, au făcut cea mai bună impresiune prin predarea clară și intuitivă. Se recomandă așa-dér de a visita această interesantă prelegere.

O hartă uriașă. La espoziția din Paris dela 1900 se va vedé și o hartă înaltă de 137 urme și lungă de 225 urme, care va înfățișa rețeaua căilor ferate din Statele-Unite americane. Fiă-care cale ferată va fi indicată prin iluminare electrică, și din când în când lumini călătore vor indica mersul trenurilor accelerate.

Călătorii în jurul lunei „per pedes apostolorum“. Doi studenți englesi, Samuil Abel, de 22 ani, din Hinkely (Leicestershire) și Henry William Insull, de 24 ani, au întreprins o călătorie în jurul lunei de trei ani prin Franția, Austria, Turcia, Afghanistan, India, China și de aici acasă prin Statele-Unite. Ei au plecat din Leicestershire în prezența unui numărös public. Amândoi au pornit fără de nici un ban în buzunar. Mijlocele de esistență în timpul călătoriei lor în jurul lunei ei voiesc să le câștige prin lucrări literare și fotografice.

Dare de pământ și pe bursă.

Ministrul unguresc de finanțe Ladislau Lakacs a ținut în ședința dela 15 l. c. a camerei o vorbire, în care s'a ocupat cu darea de pământ și pe bursă.

Se discuta adevă asupra primului grup al petițiilor înaintate camerei, între cari se află și acel mare număr de petiții, cari se refer la reducerea dărei pe pământ și la introducerea dărei pe bursă.

Vorbind despre aceste dări, ministrul țise, că în proporția darea după pământ nu este așa de mare față cu celelalte dări, încât singur acesta să motiveze reducerea ei. Rēul nu zăce în cheia de dare, ci în aceea, că bazele pe cari se aruncă darea sunt cercetate necorect și în urma acesteia cheia procentelor nu există decât în principiu, în realitate însă darea e împărțită așa, că pe când un proprietar de pământ plătesce 1—2% după venitul său curat cafastral, pe atunci alții plătesc 30, 40 sau 50%. Rēul așa-déră se află în împărțirea nedreptă a dărilor de pământ și aci trebuie să se vină în ajutor. C'o simplă cheia de reduțiune însă nimic nu se pôte ajuta, căci pe calea acesta aceea, cari au fost în situația inechitabilă și nefavorabilă, ar ajunge în situația și mai nefavorabilă fără nici o basă de drept.

Acest rēu nu se pôte lecu altfel — țise ministrul — decât prin reambulațiune, adevă prin cercetarea consciențioasă și corectă a întregii dări de pământ, ér pe baza acestei reambulațiuni cheia dărei de pământ să se statorască din nou, așa ca ea să îngreuneze după dreptate pe fiă-care, ér nu cum se întâmplă aci.

Ce privese aruncurile, ministrul recunoșce, că în acestea nu este nici un sistem. Nu mărimea dărilor de stat, ci aruncurile după aceste dări sunt în multe părți ne mai suportabile. Reforma dărei de pământ nu va ajuta însă și aici. De gēba schimbăm cheia dărei de pământ, decât starea aruncurilor rămâne aceeași, ar fi dér lucru zadarnic de-a arunca totă greutatea pe darea de pământ și a pretinde singur reducerea ei. Este adevărat, că cesțiunea reformei aruncurilor e foarte grea și

delicată, deorece guvernul se poate ocupa numai cu aruncurile cari sunt de natură de stat. E constatat însă, că sunt și altfel de dări, ca d. e. cele bisericesti, cari fac uneori 40—70%. De acestea guvernul nu se poate atinge, ele sunt cestium, cari privesc biserica și nu se poate amesteca în ele. Până când așa-dăr aceste cestiumuri nu vor fi regulate, reforma dărei nu va avea nici un efect.

Privitor la darea pe bursă repetă declararea, că va prezenta camerei un proiect de lege. Mult timp în Ungaria a fost imposibil a arunca dări pe afacerile de bursă. Ați însă această se va pute face, dăr e nevoie de puțin timp. Bursa în Ungaria încă nici ați nu e deplin reparată în urma loviturii, ce o-a suferit în anii răi din urmă. Cu toate acestea a sosit timpul, ca să ia măsură în privința aceste și declară, că în timp de 2—3 săptămâni se va afla deja pe biroul camerei proiectul dărei pe bursă.

Export de lapte la Constantinopol. D-l viceșpan Dr. Frideric Jekel a convocat pe ziua de 14 l. c. la o conferință comitetul executiv trimis la Sighișoara, din care face și densul parte; i-a împărțit, că pe baza informațiilor primite de doi membri ai acestui comitet, s'au statorit trei centre de export: Sibiu, Sighișoara și Brașov, cari pot să-și începă activitatea îndată ce vor pute aduna până 15.000 litri de lapte. În cazul acesta Brașovul va fi centrul principal și înțregă cantitatea de lapte s'ar aduna aici și tot de aici s'ar transporta mai departe.

Chețelurile cu aranjarea centrului principal ar fi să le suporte orașul. În cursul discuțiilor conferinței, s'a accentuat mai departe necesitatea de a se înființa asociațiunii de prăsierea vitelor cornute, cari tot odată să fiă și asociațiunii de producerea și exportul laptelui. S'a luat cu bucurie la cunoștință, că pe calea acesta comitatul Brașovului încă arajunge să-și câștige un număr însemnat de vaci Pinzgan pentru al căror transport în părțile acestora s'ar face toate înlesnirile posibile.

Conferința a decis. 1). Să se țină adunări în fiă-care comună, în cari să se arate poporului însemnătatea planului de export a laptelui. În Brașov afacerile le vor conduce directorul Hintz și prețul ev. Hubbes; 2). În fiă-care comună trebuie să se trimită comitete executiv, cari să conserie contingentul de lapte și numărul vacilor care ar dori să-și câștige respectivul proprietar și 3). Comitetul executiv a fost îndrumat să ceară dela ministrul de agri cultură o proviziune mai mare cu scop de a-se procura vaci Pinzgan.

După toate acestea o deputațiune s'a dus la d-l fișpan de Maurer pentru a-i cere sprijinul în această afacere. Fișpanul a promis, că va face tot ce-i va sta în putință.

Idei fundamentale în economia politică.

De Ioan Socaciu.

(Urmare.)

Partea a doua.

(O teorie nouă.)

A) Baza și laturile fundamentale ale vieții omenesci; constantul și variabilul, seu absolutul și relativul.

Baza fundamentală a vieții omenesci o formeză natura deosebită a omului și natura esternă, ca mediul, în care trăiesc omul.

I.

a) Natura deosebită a omului se compune din acele proprietăți esențiale omenesci, pe cari tot omul le posedă, dăr afară de om nu le mai posedă alte ființe, cel puțin nu în așa mare grad ca omul.

S'a demonstrat de mult, și este un adevăr evident și recunoscut, că omul se deosebeste de animale prin trei proprietăți cardinale: prin ființa sa corporală, prin facultatea de a abstrage și generaliza și prin graiul său viu și articulat.

1. Cu privire la ființa corporală s'a

demonstrat, mai ales din partea biologilor, că organismul corporal al omului este mai complex, fiind-că constă din funcțiuni și organe număröse, mai difer-nțate și mai mult coordonate și subordonate între sine, de unde rezultă o mai mare solidaritate între dênsele.¹⁾

Organele sale de nutrire, destinate atât pentru nutremânt vegetal, cât și animalic, statură dréptă, cu mâni și picioare diferențate etc. pun pe om în poziția ca să se pótă acomoda cu mai mare înlesnire, decât alte viețuitoare, la cele mai diverse condițiuni de viață.

Acastă împrejurare a adus cu sine, că organele omului peste tot n'au primit o dezvoltare unilaterală, și de aceea nici n'au ajuns până la ultimul grad de perfecțiune, dela care mai departe să nu se mai pótă perfecționa. Ele, fiind susceptibile de o acomodare multilaterală, au primit o asemenea dezvoltare, și tocmai prin această s'a împedecat perfecționarea ulterioară în o anumită direcțiune și s'a lăsat loc unei mai mari diferențări pe viitor, unui șir mai lung de dezvoltare. Eță ce scrie în privința aceste Iulius Lippert:

„O acomodare exclusivă unor anumite condițiuni de viață pótă să creeze pentru acestea cele mai perfecte forme de organe, dăr tot-deodată pótă să eschidă posibilitatea unei modificări în perfecțiunea anumitelor organe, așa că, decât alte condițiuni de viață ar pretinde o modificare, o nouă acomodare, acesta ar fi cu neputință pentru numitele organe, ajunse deja la ultimul grad de perfecțiune.“

O copită nu se va mai pface în palmă prin nici o încercare de acomodare; de asemenea o palmă nu se va mai pface copită, nici chiar decât nouă condițiuni de viață ar pretinde mai mult un asemenea scut al organului, decât elasticitatea sa. Decă în astfel de condițiuni nouă de viață existența animalului respectiv ar depinde exclusiv de o asemenea acomodare imposibilă, acea formă de animal ar înceta de a mai fi. Un organ însă, care nu s'ar fi dezvoltat pentru anumite condițiuni de viață nici până la forma isprăvită a copitei, nici până la a palmii, cu cu privire la ambele s'ar afla pe o tréptă mai inferioară de dezvoltare, ar puté să cedeze atât în o parte, cât și în alta, înfluiței condițiilor de viață schimbate.

Omul, care amésurat organelor sale de nutrire a putut după împrejurări să se nutrească atât cu carne, cât și plante, n'a fost necesitat a se acomoda exclusiv numai la anumite condițiuni de viață, care acomodare apoi să-și creeze forme de organe de o astfel de perfecțiune, încât să nu cedeze altor condițiuni de viață, să nu mai permită o altă modificare, seu dezvoltare mai departe.

Pentru om a rămas deschisă calea progresului din cauză, că el în lupta pentru existență n'a primit o armă specială de cea mai înaltă perfecțiune, așa după cum au primit alte făpturi. El nu are ochiul cel ager al vulturului, nici dintele sdrumicator al rozătorului, nu are colțul răpitorului, nici gura pachidermului. Organele sale de nutrire nu au puterea de mistuire, ce-o are stomacul unui reptil, nici aparatul rumegătorului, cu care să pótă folosi și cel mai mic conținut de nutremânt. Patrumanul are înainte față cu omul 10 degete de elasticitate desteră, pe când o parte a organelor noastre mobile a rămas un lucru mijlociu între mână și picior.

Omul nu este destinat ca să devină învingător prin grămădirea de putere în masă gigantică, nici nu-l scutesce pe el figura de pigmeu și neînsemnătatea; el nu s'a împărțit cu vre-una din armele speciale de cea mai înaltă perfecțiune, pe cari le vedem în lupta pentru existență; în

¹⁾ Les études biologiques montrent que la perfection croissante de l'organisme animal consiste surtout dans la spécialité, des plus en plus prononcée, des diverses fonctions accomplies par des organes de plus en plus distincts et néanmoins solidaires. Veđi A. Comte „La sociologie. Resumé par Emile Rigolage. Paris 1897. r. 100; veđi și V. Conta. Teoria Undulațiunii. Colecțiunea Șaraga. p. 71.

marea luptă el nu și-a pus norocul pe o singură sörte. Perfecțiunea lui corporală constă relativ mai mult în cea mai mare posibilitate de acomodare la cele mai felurite condițiuni de viață (Veđi: I. Lippert o. c. p. 8 ș. m. d.)

(Va urma)

Nou abonament la Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Aprilie st. v. 1899

s'a deschis nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fôiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 12 fl.
pe șese luni 6 „
pe trei luni 3 „
pe o lună 1 „

Pentru România și străinătate:
pe un an franci, 40
pe șese luni „ 20
pe trei luni „ 10
pe o lună „ 3 50

Abonarea se pótă face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea.

Literatură.

Sub titlul: Aniversarea unirii țerilor surori a apărut la Bacău o interesantă dare de semn asupra serberii unirii principatelor dela 24 Ianuarie c. din partea cetățenilor de-acolo. Autorul broșurei, d-l inginer silvic Daniel D. Klein, a ținut cu ocaziunea scrierii o lungă și fôrte interesantă conferință asupra vieții și activității politice a lui Constantin Negri. Acastă conferință formeză partea principală a broșurei, cuprindând vre-o 36 pag. format mare 4° având și portretul fericitului Negri.

— În tipografia „Aurora“ A. Todoran din Gherla a apărut o mică broșură politică pseudonimă, intitulată. „Ce pretind naționalitățile dela Coloman Szell ca ministru-president al statului ungar?“ de Cassius. Conține numai 24 pagini și costă 50 cr.

— Dl Ioan Iosif Sceopol, redact. la „Vulturul“ din Oradea mare, a publicat în volum separat, edițiune proprie, trei scrieri ale sale sub titlul „Pribeag“. Opul se estinde pe 84 pag. 8°. Tiparul e frumos, hărția bună, dăr costă 75 cr. exemplarul plus 3 cr. porto. În raport cu mărimea, acest preț e prea esagerat. Se pótă procura și dela Tipografia „A. Muresianu“ din Broșov.

— Avis! D-l Nicolae Stef, învăț. în Arad, avisează pe învățători și corurile vocale, că la rugarea și insistința mai multor colegi și pretini, de nou a lucrat „Liturgia Sântului Ioan Crisostom“ pentru cor mixt pe 4 voci și deja e tipărită ediția II. Liturgia conține: toate răspunsurile liturgice, „Mărire“, „Binecuvântéza“, „Și acum“, „Unule născut“, „Pentru rugăciunile“ (2 forme), „Venii“, „Mântueste-ne“, „Căți în Christos“, „Cristos a înviat“, „Invierea Ta Christose“, mai multe pricezne frumoase și cântări naționale; și e întocmită astfel, ca să se pótă cânta și mai pe 2 voci: sopran și al; seu pe trei voci de copii (ori fete) având a 3-a voce să cânte notele basului, cari nu sunt scrise tare jos; ori pe trei voci: sopran alt cu tenor ori bas. Prețul 4 fl. (pen ru abonenți 3 fl.); esemplare legate frumos cu 50 cr. mai mult. Se pótă comanda dela autorul în Arad (Fejsze utca 32).

ULTIME SCIRI.

București, 17 Aprilie. Dimitrie Giani, președintele camerei, a fost primit ați la 2 ore în audiență de M. S. Regele. Până astăzi la 6 ore s'era nici un bărbat politic n'a fost

însărcinat în mod oficial cu formarea cabinetului.

București, 17 Aprilie. Duminecă s'era după înmormântare a fost mare întrunire a partidului conservator. la care au asistat și delegații partidului din toate județele. Acastă adunare generală a consfințit în unanimitate alegerea d-lui G. Gr. Cantacuzino în calitate de președinte al comitetului executiv și șef al partidului conservator.

București, 17 Aprilie n. Organul clubului constituțional (junimist) „Constituționalul“, luând notiță despre alegerea d-lui G. Gr. Cantacuzino ca șef al partidului conservator, dice că membrii clubului constituțional nu recunosc această șefă.

Genoa, 17 Aprilie. Escadra italiană va reintôrce cât mai curând visita escadrei franceze făcută la Cagliari.

Londra, 17 Aprilie. „Torpilorul „Fame“ a plecat cu 100 soldați din regimentul Congo spre noul teritoriu și a dat peste 1000 soldați chineși uniformați, cari ocupau poziția favorabilă pe înălțimea de lângă Taipoo. Chinezii începură a pușca cu tunurile și puscile „Fame“ au răspuns și au pus pe gonă pe Chinezii.

Bruxella, 17 Aprilie. Muncitorii din toate minele s'au pus în grevă. Cu totul 20.000 de omeni au părăsit lucrul. Miliția a fost trimisă la mine, ca să suprimă orice turburare cu urmări grave.

DIVERSE.

Un oraș antic. Societatea arheologică rusescă, în urma unor săpături, ce de mult timp le face în peninsula Crimeea, a dat de urma unor anticități fôrte interesante. Anume în Chersones, la distanță de câte-va mile de Sebastopol, s'a aflat un oraș cu totul antic. Drumurile, casele și toate obiectele, ce s'au conservat în stare fôrte bună, dau doveđi despie o viață socială fôrte viuă. S'au găsit număröse statue de marmoră, opere de bronz și de teracotă. Conchidând din inscripțiunile unor bani, ce s'au găsit tot acolo, aceste anticități datéază din opoca creștină bisantină. De-altmintearea cam cu 550 de ani înainte de Christos s'a întemeiat la acel loc o colonie grecescă, care mai târziu a ajuns sub stăpânirea Romanilor. După căderea dominațiunii împéraților, colonia a fost cucerită mai întâiu de Tărtari, ér după aceea de Ruși. De present se află în acel loc o mare mănăstire de călugări, care administrează museul compus din anticități. În 1888, când Rușii au serbat jubileul de 800 de ani dela încreștinarea lor, s'a clădit o pompôsă biserică de-asupra orașului înmormântat și încă pe spesele Țarului Alexandru.

Bogăția de cuvinte a limbilor.

Profesorul dela universitatea din Oxford Dr. Murray a compus o interesantă statistică cu privire la bogăția de cuvinte a limbilor vii de astăzi. După socotéla lui, limba englesă constă din 260.000 de cuvinte. Acăsta e cea mai bogată dintre toate limbile lumii. După ea urmeză limba germană, care are 80.000 de cuvinte; limba italiană are 45.000, cea franceză 30.000, limba spaniolă 20.000. Dintre limbile orientale, cea mai bogată e limba arabă, care are aprôpe tot atâtea cuvinte ca și cea englesă. Limba chineză are 49.000 cuvinte, limba indiană vechiă 67.000, limba turcescă 22.530. În limba seminiței Cafferilor din Africa meridională nu se află, decât 8000 de cuvinte, ér în limba indigenilor din Australia numai 2000.

Dr. Sterie N. Ciurcu.

IX Pel kangasse Nr. — 10, Viena.

Consultați cu celebritățile medicale și cu specialiști dela facultatea de medicină din Viena.

Dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov se pot procura următoarele scrieri economice:

Agrologia s'eu Agricultura generală de Dr. G. Maior, profesor la școala centrală de agricultură din Bucuresci. E cea mai bogată și tot odată cea mai temeinică scriere românească cu privire la cultura pământului (araul, sămânțul, gunoitul etc., ero). Conține 217 figuri de-ale diferitelor aparate economice (pluguri, grape, tăvăluguri etc.). E o carte foarte mare, de 524 pag. și costă numai 2 fl. 50. (cu posta recomandat 2 fl. 75 cr.)

Fitotehnia s'eu Cultura specială a plantelor, scrisă tot de D-l G. Maior. Această carte se estinde pe 611 pagini, format mare și conține în text 202 figuri. Cuprinsul e foarte bogat, arătând cu de-amănuntul soiul, modul de cultură, b'olele și vindecarea etc. pentru f'ia care plantă, precum cereale (tot felul de bucate, ca grâu, s'ecară, orz, ov's, orez, mei'ș, cucuruz, hrișcă, etc.); apoi mazere, linte, m'az'ariche, rapiță, mac, șofran, hemei'ș, in, cânepă, tutun, cartofi, tot felul de s'fele, hr'n, curechi'ș și alte multe. Apoi diferitele plante de nutreț, ca lucernă, trifoi'ș, mohor, cucuruzul verde de nutreț, diferite compoziții pentru f'enașe și p'ășuni artificiale etc. Alt capitol tracteaz'ă despre cultura f'enașelor, altul irigațiunil, altul despre p'ășuni etc.

Pentru f'ia-care econom, aceste două cărți sunt de cea mai mare trebuință, put'endu-i servi ca cea mai bună călăuză în toți ramii economiei sale. Prețul volumului II este 4 fl. (trimis cu posta recomandat 4 fl. 25 cr.) Pentru România 10 lei, plus porto.

„Stupăritul“, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începători și pentru toți iubitorii de acest ram al economiei, de Constantin Dimian, preot în Brețcu. O carte de 154 pag. format mare 8°. Prețul 80 cr. (cu posta 85 cr.)

Cartea stupărilor sătenil de Romul Simu. Cu mai multe ilustrațiuni în text. Editura Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului. Prețul 40 cr. trimis francat.

Inșofirile de credit împreunate cu inșofiri de consum, de v'ndare, de viieri, de l'aptari etc. Indreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de inșofiri, de F. W. Raiffeissen. Edițiunea a V-a. Trad. de Dr. A. Brote. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiului. Conține 227 pag. și costă 80 cr. (Cu posta 90 cr.)

Pentru comercianți funcționari și toți omenii de afaceri, precum și studenți putem recomanda următoarele cărți:

Manul de dreptul cambial, lucrat de Ioan Socaciu, profesor la școala română gr. or. din Brașov. Cartea e tipărită pe spesele „Albinei“ și e menită a face mari servicii tutu or, cari au afaceri cu cambii polițe). Prețul 2 fl. (cu posta 2 fl. 10 cr.)

Un capitol din Contabilitatea duilă de I. C. Panțu, prof. la școala comercială superi'oră din loc. Tracteaz'ă principiile contabilității duple ilustrate cu diferite exemple, pe cari studiindu-le cu atențiune, p'ote ori și cine să învețe contabilitatea, adecă ținerea socotelilor în economia proprie și în afacerile comerciale. Prețul 50 cr. + 5 cr. porto.

„Curs complet de corespondența comercială“, de I. C. Panțu. Conține modele de circulare, scrisori de informațiuni, recomandățiuni și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expedițiune; cesțiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede și cup'one etc. Prețul 1 fl. 60 cr.

Procent, Promil, Interese și Teoria conturilor curente de I. C. Panțu. Arată calcularea intereselor pe ani, pe luni și pe zile într'un mod practic; sunt mai multe exemple explicate amănunțit, așa ca să fie înțelese de ori și cine; de-asemenea modul de calculare al intereselor la bănci și teoria conturilor curente. Prețul 40 cr. plus 3 cr. porto.

T'ote aceste cărți se pot procura dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov.

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa“. Interesanta și eminenta conferență, ce a ținut'o d-nul colonel c. și r. Francisc Rieger anul trecut în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu asupra neuitatului colonel David baron Urs de Margina, a apărut acum și în limba română în Tipografia A. Mureșianu, Brașov, într'o broșură cu titlul de mai sus. Cetitorilor noștri li este cunoscută obiectivitatea, cu care d-l colonel Rieger descrie înaltele însușiri și meritele neperit'ore, pe cari ne-

uitatul baron Urs și-le-a câștigat pentru tron, patriă și națiune. Credem deci a se fi făcut un bun serviciu literaturii noastre prin traducerea și tipărirea în broșură a acestei conferențe. La traducere s'a folosit terminologia curată militară română. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ér altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea momentului eroului nostru. Broșura se p'ote procura dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov. Prețul 40 cr. exemplarul (plus 3 cr. porto.)

Din „Biblioteca teatrală“ edată de „Societatea pentru crearea unui fond de teatru român“ au apărut până acum următoarele patru broșuri: 1) **S'ore cu ploia**, comediă într'un act de *Iosif Vulcan*, înșofită de un prolog în versuri. Pers'onele din această piesă sunt reprezentate prin 7 dame și 6 bărbați. Scena se petrece la băile dela Mehadia în timpul present. Prețul 20 cr. (plus 3 cr. porto.) — 2) **Idil la ț'oră**, comediă într'un act localizată de *Maria Baiulescu*. Pers'onele sunt reprezentate prin 3 dame și 6 bărbați. Prețul 20 cr. (plus 3 cr. porto.) — 3) **Biletul de tramvai**, comediă într'un act de *Gr. Mărușeanu*. Pers'onele sunt reprezentate prin 2 bărbați și 2 dame. Acțiunea se petrece în Bucuresci în timpul present. Prețul 15 cr. (plus 3 cr. porto.) — 4) **Un om buclucaș**, comediă într'un act, localizată de *Maria Baiulescu*. Pers'onele sunt reprezentate prin o damă și cinci bărbați. Scena se petrece în apropiere de Bucuresci. Prețul 20 cr. (plus 3 cr. porto.) T'ote aceste piese se pot procura dela librăria proprietară N. I. Ciurecu, cum și dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov.

„Pintea Viteazul“, tradițiunil, legende și schițe istorice, de Ioan Pop-Reteaganul. Această, pe cât scim, e cea mai completă scriere despre eroul Pintea. În ea se cuprind f'orte interesante tradițiuni și istorisiri din t'ote părțile, pe unde a umblat Pintea. Se află de v'ndare la tipografia „A. Mureșianu“ în Brașov și la autorul în Reteag (Retteg). Prețul 20 cr. (cu posta 23 cr.)

În Tipografia Diecesană din Gherla au apărut următoarele cărți nou'e, pe cari doritorii de-a le av'e le pot procura și dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov:

Carte de rugăciunil, cereri și laude întru on'orea Preacuratei Feci'ore Maria, pentru folosul și m'angăierea sufletelor. Tipărite în 1898. Prețul unui exemplar legat 20 cr. (cu posta 23 cr.)

Cugete și considerațiuni din experiența vieții lui Argirobarb. Tipărită în 1898. Cartea se estinde pe 30 pagini și conține 170 de sfaturi înțelepte, sc'ose din pățania vieții. Prețul 10 cr. (cu posta 12 cr.)

Vieța după m'orte, s'eu nemurirea sufletului, dedusă din misteriiul ființei omenesci și deșărtăciunea celor trec'et'ore, prin I. P. Edițiunea II. Prețul 50 cr. (Cu posta 55 cruoril.)

Istoria Biblică pentru folosul sc'olelor poporali din diecesa Gherlei. Cu permisiunea superiorilor) Tipărită în 1898, Partea I (Testamentul vechi'ș) costă 25 cr., ér partea II (Testamentul nou) 20 cr. plus câte 3 cr. porto de f'ia-care.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul pieței Brașov.

Din 18 Aprilie 1899.

Bancnota rom.	Cump.	9.47	V'nd.	9.49
Argint român.	Cump.	9.40	V'nd.	9.44
Napoleond'oril.	Cump.	9.52	V'nd.	9.54
Galbenil	Cump.	5.63	V'nd.	5.65
Ruble Rusescoi	Cump.	126.75	V'nd.	128.—
M'arci germane	Cump.	58.80	V'nd.	—
Lire turcescoi	Cump.	10.70	V'nd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	101.—	V'nd	102.—	

Cursul la bursa din Viena.

Din 17 Aprilie 1899.

Renta ung. de aur 4%	119.70
Renta de cor'one ung. 4%	97.60
Impr. o'ail. fer. ung. în aur 4 1/2%	121.—
Impr. o'ail. fer. ung. în argint 4 1/2%	101.20
Oblig. o'ail. fer. ung. de ost. I. emis.	120.20
Bonuri rural uagare 4%	95.65
Bonuri rurale croate-slavone	96.50
Impr. ung. cu premii	163.25
Losuri pentru rez. Tisei și Seghedin	138.25
Renta de argint austr.	100.90
Renta de h'artie austr.	100.60
Renta de aur austr.	120.90
Losuri din 1860.	139.60
Acții de-ale B'ncei austro-ungar'ă	919.—
Acții de-ale B'ncei ung. de credit.	381.75
Acții de-ale B'ncei austr. de credit.	358.80
Napoleond'oril	9 56
M'arci imperiale germane	58 95
London vista	120.52 1/2
Paris vista	47.80
Rente de cor'one austr. 4%	100.70
Note italiene	44.32 1/2

Numai pentru particulari se trimite postavuri.

Un Coupon de 3.10 metri lung, suficient pentru o garnitură de haine bărbătești costă numai

fl. 2.80	stofă bună
fl. 3.10	„
fl. 4.80	„
fl. 6.—	„
fl. 7.75	„ fină
fl. 9.—	„ mai fină
fl. 10.50	„ f'orte fină
fl. 12.40	„ englezescă
fl. 13.95	„ Kamgarn

Depozitul fabricii de postav **Kiesel-Amhof in Brünn.** Mostre gratis și franco. — Literație conform mostrei.

P. T. public se face atent, că cumpărând direct dela fabrică, are mare avantajul. Spre lamurire armăt'orele: Adolf Kraus, comerciant de postavuri în Budapesta dă croitorului pentru comande făcute la el de fl. 10.— un pantalon cu 50 cr., d- fl. 20, un costum cu 1 fl., de fl. 60, un costum fin grati. Afără de această are croitorul rabat 3 fl.— per metru și 20%.

TELEGRAM.

Mare asortiment de încălțăminte

pentru bărbați, dame, băieți și copii.

Ghete cu șin'ore elastic și cu nasturi, cel mai nou fason franțuzesc și englezesc.

Noutățile cele mai fine de galanterie.

Prețuri originale.

Au sosit ghete negre și colorate dela renunitele fabrici privilegiate

Fondată în 1877. **S. E. & H. MICHELSTÄDTER** Fondată în 1877.

VIENA, Leitomischl, și Wlassin.

Mare asortiment de ghete pentru bărbați „Triumph-Schuhe“ patentate. Ce p'ote fi mai bun și practic în lume. Încălțatul și desculțatul lesne. Incheie elastic. Patentate în t'ote statele din Europa.

Garanție pentru material și durabilitate. Dela 5 fl. în sus. Singură v'ndare la **Filială, Strada Porții Nr. 16** (Hotel Baross).

Se execută ori și ce reparaturil prompt și solid. Tot soiul de ghete se curăță pe cale chimică. Se trimite la t'ote stațiunile, și în România cu rambursă. La comande peste 20 fl franco de porto. — Prețuri curente gratis și franco. Se garant'ază pentru lucru solid și durabil.

După faime lățite de concurență rog On. public a face o încercare spre a se convinge, că susnumita fabrică dela fondarea ei numai prin soliditate și-a câștigat un renume în lume, precum și în România. În filialele fabricii prețurile sunt imprimare pe talpa ghetei, astfel că străinii sunt feriți de plăți mai mult.

Rugându-m'e de o cercetare număr'osă, sunt cu t'otă stima

Iosif Stauber,

567,1—10. conduc'orul filialei, Strada Porții (Hotel Baross) Nr. 16.

Sosirea și plecarea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Octomvre st. n. 1898.

Sosirea trenurilor în Brașov:	Plecarea trenurilor din Brașov:
Dela Budapesta la Brașov:	Dela Brașov la Budapesta:
I. Trenul de pers'one la 8 ore dim.	I. Trenul mixt la 5 ore 8 min. diminea
II. Tr. accel. peste Clușiu la 2 ó. 9 m. p. m.	II. Tr. accel. (peste Clușiu) la 2 ó. 45 m. p. m.
III. Trenul mixt la 10 ore 25 min. s'era	III. Trenul de pers. la 7 ore 48 min. s'era.
Dela Bucuresci la Brașov:	Dela Brașov la Bucuresci:
I. Trenul mixt, care circulă numai Vinerea dela Predeal, la 5 ore 20 min. dim.	I. Trenul de pers'one la 3 ore 55 min. d.
II. Trenul accel. la 2 ore 18 min. p. m.	II. Trenul mixt la 11 ore a. m.
II. Trenul mixt, la 5 ore 20 min. p. m.	III. Trenul accelerat (ce vine pe la Orad'a Clușiu) la 2 ore 19 min. p. m.
IV. Trenul de pers., la 9 ore 8 min. s'era.	Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:
Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:	I. Trenul de pers'one la 5 ore 19 min. dim. (are legătura cu Tușnad) Ciuc-Szereda. 3 ó. 15 m.
I. Trenul de pers'one la 8 ore 25 m. d., (are legătura în St. Georgi cu Ciuc-Szerda și Ciuc-Gyimes).	I. Trenul mixt la 8 ore 50 min. a. m.
II. Trenul de pers'one la 1 óra 51 m. p. m.	II. Trenul de pers. la 3 ore 15 m. p. m. (are legătura cu linia Tușnad-Ciuc-Szereda).
II. Trenul mixt, la 6 ore 48 m. s'era, (are legătura cu Ciuc-Szereda).	Dela Brașov la Z'ernesci (G. Bartolomeiu).
Dela Z'ernesci la Brașov (G. Bartolomeiu).	I. Trenul mixt la 9 ore și 5 min. a. m.
I. Trenul mixt 6 ore 22 min. dim.	II. Trenul mixt la 3 ore 18 min p. m
II. Trenul mixt la 1 óra 12 min. p. m.	